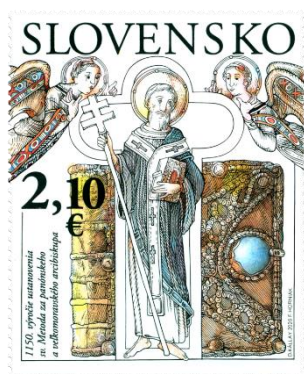

Slovenská pošta vydáva poštovú známku k 1150. výročiu ustanovenia sv. Metoda za panónskeho a veľkomoravského arcibiskupa

Bratislava, 3. júla 2020

Slovenská pošta vydá 4. júla 2020 poštovú známku „1150. výročie ustanovenia sv. Metoda za panónskeho a veľkomoravského arcibiskupa“ s nominálnou hodnotou 2,10 €.

Poštová známka s rozmermi 44,4 × 54,4 mm vychádza vo forme hárčeka s jednou poštovou známkou. Známkou vytlačila technikou oceľotlače z plochej platne v kombinácii s ofsetom spoločnosť Tiskárna Hradištko, s.r.o.

Ústredným motívom poštovej známky je zobrazenie sv. Metoda inšpirované najstaršími známymi freskami s jeho portrétom z kostola San Clemente v Ríme, na pozadí pôdorysu veľkomoravského trikonchálneho kostola na Devíne a nákončím opasku v podobe bohoslužobnej knihy z veľkomoravského hradiska Valy pri Mikulčiciach. Hárček poštovej známky tvorí rukopis z 12. storočia napísaný cyrilikou z Uspenského chrámu v Moskve a ďalšie zobrazenia cirkevných architektúr súvisiacich pravdepodobne s pastorálnou činnosťou sv. Metoda.

Súčasne s poštovou známkou bude vydaná obálka prvého dňa s pečiatkou FDC s dátumom 4. júla 2020 a domicilom mesta Nitra. Motívom prítlače FDC obálky je reverz veľkomoravského nákončia opasku s motívom biskupa nájdeného na veľkomoravskom hradisku Valy pri Mikulčiciach, tiež na pozadí cyrilského rukopisu z Uspenského chrámu, a motívom FDC pečiatky je olovený krížik s ukrižovaným Kristom, tiež z veľkomoravského obdobia. FDC vytlačila technikou oceľotlače spoločnosť Tiskárna Hradištko, s.r.o. Autorom výtvarného návrhu poštovej známky, FDC a FDC pečiatky je prof. Dušan Kállay, akad. mal. a autorom rytiny známky, hárčeka a FDC František Horniak. Znáмка platí vo vnútroštátnom i medzinárodnom poštovom styku od 4. júla 2020 až do odvolania.

Okrem uvedených poštových cenín pripravila Slovenská pošta pre zberateľov ďalšie hodnotné produkty vo forme príležitostnej tlače s odťahom ryteckého štočku, príležitostnú obálku s nalepeným hárčekom alebo knihu s cyrilometodskou tematikou s vloženým neperforovaným hárčekom.

Kontakt

Mgr. Iveta Dorčáková

hovorkyňa, Slovenská pošta, a.s. **e:** dorcakova.iveta@slposta.sk **w:** www.posta.sk

Vysvätenie sv. Metoda za arcibiskupa panónskej arcidiecézy pôvodne so sídlom v Sirmiu (Sriemska Mitrovica), ktorá bola nefunkčná od vpádu Avarov v 6. storočí, sa predpokladá na prelome rokov 869 – 870. Pápežská kúria uvedeným aktom sledovala nielen zabezpečenie cirkevnej jurisdikcie v Panónii, ale aj v susednej oblasti Veľkomoravskej ríše. Týmto vydaním Slovenská pošta uzatvára sériu poštových známok s cyrilo-metodskou tematikou, na ktorých boli prezentované výnimočné pamiatky staroslovienskeho písomníctva, či už Assemaniho evanjeliár (2013) alebo Zografský kódex (2018), ktoré boli vydané v spolupráci s Vatikánskym mestským štátom.

Táto emisia prezentuje starosloviensku pamiatku „Pochvalné slovo sv. Cyrilovi a Metodovi“ napísanú bezprostredne po smrti sv. Metoda. Obsahovo vychádza tak zo Života sv. Konštantína, ako aj Života sv. Metoda, pričom niektoré historické udalosti rozvíja podrobnejšie. Je tomu tak aj v prípade okolností vymenovania sv. Metoda za arcibiskupa pápežom Hadriánom II., pričom ide o najstarší zachovaný písomný prameň napísaný cyrilikou z 12. storočia a je ruskej redakcie moskovského Uspenského chrámu (Uspenskij sobor): „Hadrián biskup, služobník všetkých služobníkov Božích, Rastislavovi a Svätoplukovi a Kocelovi. Sláva na výsostiach Bohu a na zemi mier, v ľuďoch dobrá vôľa. Keďže sme o vás počuli duchovné radosti, ktoré máte ku spaseniu, posielame nášho brata, ctihodného Metoda, vysväteného na arcibiskupstvo, do vášho kraja...“

Samotným motívom poštovej známky je však symbolicky zobrazenie sv. Metoda inšpirované najstaršími známymi freskami s jeho portrétom z kostola San Clemente v Ríme, na pozadí pôdorysu veľkomoravského trikonchálneho kostola na Devíne. Sv. Metod má doplnené biskupské insígnie: palium – pás látky s vyšitými krížmi a barlu s byzantským dvojkrížom. Po stranách sv. Metoda sú adorujúci anjeli takisto voľne inšpirovaní dobovými freskami z kostola San Clemente v Ríme a pozadie známky je tvorené nákončiami opasku v podobe bohoslužobných kníh z hrobu č. 1735 z pohrebiska na Kostelisku na veľkomoravskom hradisku Valy pri Mikulčiciach. V spodnej časti hárčeka sa nachádzajú zobrazenia ďalších cirkevných architektúr súvisiacich pravdepodobne s pastorálnou činnosťou sv. Metoda, pôdorys veľkomoravskej rotundy objavenej na dvorci Kostolec pri Ducovom a Kostol sv. Juraja v Kostolčanoch pod Tribečom.

Na prítlačí FDC je zobrazený reverz veľkomoravského nákončia opasku s motívom oranta-biskupa (sv. Metoda?) nájdeného v hrobe č. 100 pri kostole č. II na veľkomoravskom hradisku Valy pri Mikulčiciach tiež na pozadí cyrilského rukopisu z Uspenského chrámu. Motívom pečiatky je olovený krížik s ukrižovaným Kristom nájdeným v chate č. II situovanej v „obytnom“ areáli pri veľkomoravskej bazilike v Sadoch pri Uherskom Hradišti, ktorá bola pravdepodobne misijným centrom byzantských vierozvestcov.

Mgr. Martin Vančo, PhD.

Kontakt

Mgr. Iveta Dorčáková

hovorkyňa, Slovenská pošta, a.s. **e:** dorcakova.iveta@slposta.sk **w:** www.posta.sk